

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland**Datum ingekomen vragen** : 22 maart 2021**Datum GS-besluit** : 6 april 2021**Vragen nr. 32**

Vragen van de heer dr. M.C.A. Klein (ChristenUnie) over feitenrelaas datacenters.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 22 maart 2021 door het lid van Provinciale Staten, de heer dr. M.C.A. Klein (ChristenUnie), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Er is veel te doen omtrent datacenters; de landschappelijke inpassing wordt niet altijd even geapprecieerd, het stroomverbruik en dan met name de mogelijke beslaglegging op de capaciteit van het opgestelde vermogen aan hernieuwbare energie, maar ook het mogelijke verbruik van drinkwater, eventueel in combinatie met de toepassing van chemicaliën leidt tot veel onrust.

INLEIDING ANTWOORDEN

De provincie wil duidelijkheid krijgen over de impact van datacenters op de leefomgeving, op de energieleveringszekerheid, op de watervoorraad, op het oppervlaktewater en helderheid over onze sturingsmogelijkheden.

De opwarming door klimaatverandering zorgt voor langere en drogere zomers, wat leidt tot hoger (drink-)waterverbruik. Ook de kwaliteit van het oppervlaktewater heeft daarbij onze bijzondere aandacht. De verwachting is dat langdurige droge zomers vaker gaan voorkomen. Daarnaast neemt ook de bevolkingsgroei, en daarmee het watergebruik in Noord-Holland toe. Daar willen wij als provincie op anticiperen.

Het waterverbruik neemt in die langer durende en warmere periodes sterk toe, logischerwijs óók door datacenters die juist dan meer koeling, en afhankelijk van de koelmethode meer water verbruiken. Over de water-uitdagingen in combinatie met de gevolgen van klimaatverandering komen beleidsadviseurs via webinars met enige regelmaat bij elkaar om kennis te delen en te overleggen.

Voor een goede aanpak op dit dossier moet je goed weten waar je het over hebt. Dat vereist onderzoek en het ophalen en delen van kennis met verschillende partijen die betrokken zijn bij de watervoorziening. Hiervoor hebben wij vorig jaar opdracht gegeven voor een onderzoek het gebruik van water door datacenters. Helaas moesten wij concluderen dat het genoemde rapport naar onze mening nog onvoldoende onderzoeks-data opleverde (de steekproef was te klein) om goed onderbouwde conclusies te kunnen trekken. Dat was de reden om het rapport niet te publiceren. Het rapport is inmiddels via deze link te lezen: [Onderzoek waterverbruik datacenters - Provincie Noord-Holland - 2019.8-er4b \(noord-holland.nl\)](https://www.noord-holland.nl/onderzoek-watervbruik-datacenters).

Noord-Holland wil een aantrekkelijke vestigingslocatie voor datacenters zijn en blijven, we willen nieuwe ontwikkelingen faciliteren en daarmee de ICT-sector versterken. Zolang er voldoende oog is voor het effect van datacenters op het landschap, het benutten van de restwarmte, de energievoorziening en het watergebruik wegen de voordelen op tegen de nadelen. Om dit in kaart te brengen werken we aan een Noord-Hollandse datacenterstrategie.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Ook in de media wordt hier uitgebreid over geschreven door verschillende overheden, maar ook door de Dutch Datacenter Association en vertegenwoordigers van voor- en tegenstanders van datacenters. Mede gelet op de grote koppen in het nieuws dat zelfs de drinkwatervoorziening in gevaar komt, heeft de ChristenUnie grote behoefte aan een feitenrelaas waarin de feiten en fabels van elkaar gescheiden worden. Daarom de volgende vragen ten aanzien van het watergebruik:

Is bekend hoeveel drinkwater jaarlijks wordt gebruikt door datacenters in Noord-Holland?

Antwoord 1:

PWN ziet dat koelwatergebruik (o.a. door datacenters) in hun leveringsgebied ca 0,6% van het totale drinkwatergebruik uitmaakt. De twee bestaande datacenters bij Agriport zijn luchtgekoeld, maar gebruiken wel water gedurende het gehele jaar, met piekverbruiken in de warme maanden. De grotere datacenters hebben een slimme watermeter, welke continu het waterverbruik monitort.

Vraag 2:

Op dit moment zijn er nog een aantal bekende initiatieven, waaronder de vijf bekende voorgenomen datacenters in Hollands Kroon. Wat is de verwachting van het watergebruik indien alle lopende initiatieven worden gerealiseerd?

Antwoord 2:

De hoeveelheid koelwater die een datacenter nodig heeft om te koelen is afhankelijk van het koelsysteem. Van welk systeem de geplande datacenters gebruik gaan maken is nog niet bekend. Onze inzet voor mogelijk toekomstige datacentra is op basis van de huidige inzichten opslag en gebruik van overtollig hemelwater en het minimaliseren van het gebruik van water door in te zetten op innovatieve koeltechnieken. Verder wordt op dit moment een Noord-Hollandse Datacenterstrategie opgesteld waarin ook vestigingsvoorwaarden voor water worden opgenomen.

Vraag 3:

Klopt het dat aan het water chemicaliën worden toegevoegd? Zo ja, welke zijn dat en in welke hoeveelheden worden deze uitgestoten?

Antwoord 3:

Er worden op basis van de bij Hoogheemraadschap Hollandsnoorderkwartier bekende gegevens geen chemicaliën toegevoegd aan het koelwater. Er wordt door één van de twee datacenters bij Agriport zout toegevoegd aan het koelwater. Het te lozen koelwater (brijn) bevat daardoor een hogere concentratie aan zouten dan drinkwater. Ook het koelwater van het tweede datacenter bevat meer zout als gevolg van indikking door verdamping (concentraat). Het lozingswater van beide datacenters voldoet aan de eisen die het waterschap stelt alvorens een lozingsvergunning af te geven. Lozing van water met chemicaliën is niet toegestaan. Hoogheemraadschap Hollandsnoorderkwartier ziet hierop toe.

Vraag 4:

Indien deze niet bekend zijn of het volume is ongekend, is GS voornemens de Omgevingsdienst opdracht te geven om metingen te verrichten?

Antwoord 4:

De lozingsvergunning die door het waterschap wordt afgegeven bevat per datacenter strikte afspraken over de hoeveelheid en de kwaliteit van het lozingswater. Het waterschap houdt toezicht en controleert regelmatig of aan de eisen wordt voldaan.

Vraag 5:

Welke eisen gelden er voor vervuiling in water dat geloosd wordt door datacenters?

Antwoord 5:

Per datacenter worden voor de vergunningsverlening lozingeisen door het waterschap opgesteld. Deze eisen zijn zowel kwantitatief (aantal dagen met bepaald aantal m³) als kwalitatief (oa zuurstof, zuurgraad) maar ook afhankelijk van het datacenter: sulfaat, chloride, minerale olie en onopgeloste stoffen.

Vraag 6:

Welke vergunningen zijn hier van toepassing en hoe worden deze nageleefd casu quo gehandhaafd?

Antwoord 6:

Het lozen van het afvalwater afkomstig van de datacenter, brijn en concentraat, zijn vergunningplichtig als bedoeld in 6.2, lid 1 van de Waterwet.

Vraag 7:

Ten aanzien van het stroomgebruik de volgende vragen:

Hoeveel stroom wordt er op dit moment door datacenters in Noord-Holland gebruikt?

Antwoord 7:

Wij hebben door samenwerking met gemeenten en Alliander en Tennet in de MRA Datacenterstrategie inzicht gekregen in de gecontracteerde vermogens van de datacenters. De stand per oktober 2020 voor geheel Noord-Holland was 715 MW. Het daadwerkelijk verbruik lag op zo'n 50% van dit gecontracteerd vermogen.

Vraag 8:

Op dit moment zijn er nog een aantal bekende initiatieven, waaronder de vijf bekende voorgenomen datacenters in Hollands Kroon. Wat is de verwachting van het stroomverbruik indien alle lopende initiatieven worden gerealiseerd?

Antwoord 8:

Als rekening wordt gehouden met de voorspelde groei van datacenters in Amsterdam, Haarlemmermeer, Diemen en Hollands Kroon zou er tot 2030 ongeveer 2300 MW aan gecontracteerd vermogen bij kunnen komen als alle zachte plannen doorgang vinden.

Vraag 9:

Wat is de verwachting van GS met betrekking tot de leveringszekerheid van energie?

Antwoord 9:

De netbeheerders van het elektriciteitsnet in Nederland zijn verantwoordelijk voor de leveringszekerheid. Hoe zij hiervoor moeten zorgdragen ligt vast in de Elektriciteitswet 1998. Tennet, verantwoordelijk voor het nationale net, monitort jaarlijks de leveringszekerheid en gaat na of er voldoende in het net wordt geïnvesteerd om ook de leveringszekerheid voor de komende 7 jaar te garanderen. De Autoriteit Consument en Markt (ACM) ziet toe op naleving van de Elektriciteitswet 1998. Wij verwachten van de netwerkbedrijven dat zij binnen Noord-Holland voldoende maatregelen treffen om een hoge leveringszekerheid te borgen.

Vraag 10:

Is er een moment denkbaar dat een stop op de bouw van datacenters noodzakelijk is om de leveringszekerheid van elektriciteit aan de inwoners veilig te stellen?

Antwoord 10:

De leveringszekerheid van elektriciteit aan de bestaande inwoners is niet in gevaar. Voor het aansluiten van nieuwe woonwijken en andere energievragers zal Tennet nagaan of er voldoende capaciteit op het net beschikbaar is.

Vraag 11:

Op welke wijze monitort GS de ontwikkelingen en bereid GS zich voor op een dergelijk scenario?

Ten aanzien van de laatste vragen realiseert de ChristenUnie zich dat het fenomeen van leveringszekerheid van elektriciteit bij andere instanties berust dan bij het college van Gedeputeerde Staten. Echter, de ruimtelijke en milieutechnische aspecten rondom de vestiging van datacenters kunnen niet los gezien worden van de impact op dit soort essentiële infrastructuur. Het is dan ook van belang dat zowel qua watervoorziening als leveringszekerheid van elektriciteit meegewogen worden bij het besluit of en zo ja in welke vorm een bepaalde ontwikkeling mogelijk is. We kunnen en mogen daar niet aan voorbij gaan en willen graag van GS een reactie op deze zorgen en op welke wijze deze zorgen weggenomen kunnen worden. Als het daartoe nodig is om de vragen te parafraseren, dan hebben wij daar alle begrip voor.

Antwoord 11:

De opgemerkte kwesties leven al enige tijd bij Gedeputeerde Staten. Daarom zetten wij in op de ontwikkeling van een datacenterstrategie. Dit vraagt om goede integrale ruimtelijke afwegingen in regionaal verband, zoals nu al aan de orde is in het kader van de MRA Verstedelijkingsstrategie en waarbij datacenterontwikkelingen niet automatisch voorrang krijgen. Om er voor te zorgen dat de datacenterontwikkeling op selectieve en geclusterde wijze vorm kan krijgen, waarbij de leveringszekerheid van elektriciteit niet in gevaar komt, stellen wij een Noord-Hollandse Datacenterstrategie op. Dit doen wij in afstemming met de netbeheerders. Daarin zetten wij in op provinciale afstemming inclusief frequente monitoring van de ontwikkelingen. Deze NH Datacenterstrategie wordt u voor de zomer van 2021 toegestuurd.

In het kader van de MRA-samenwerking rond datacenters, waar Hollands Kroon en de netbeheerders ook bij aangesloten zijn, worden twee overlegtafels ingesteld om de ontwikkelingen te monitoren en afspraken bij te kunnen stellen.